

บทที่ 4

ผลการทดลอง

4.1 ผลการทดลองที่ 1 ศึกษาถึงองค์ประกอบของโภชนะโดยวิเคราะห์หาคุณค่าทางโภชนาการโดยประมาณ และปริมาณสารแคปไซซินในพริกจินดาศรีสะเกษ และปริมาณสารแทนนินในเปลือกมังคุด

ผลของการแปรรูปพริกสดพันธุ์จินดาศรีสะเกษน้ำหนัก 40 กิโลกรัม เมื่อผ่านขบวนการทำให้แห้งด้วยการอบที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส แล้วทำการบดละเอียดให้เป็นผง จะได้น้ำหนักแห้ง 10.25 กิโลกรัม ซึ่งมีการสูญเสียน้ำหนักรวม 29.75 กิโลกรัม หรือคิดเป็น 74.37 เปอร์เซ็นต์ เมื่อคำนวณต้นทุนการผลิตพริกป่นต่อ 1 กิโลกรัม เป็นราคา 58.54 บาท (ราคา ณ วันที่ 16 กรกฎาคม ถึง 27 กันยายน 2547) ดังแสดงในตารางที่ 4-1 แล้วทำการสุมพริกป่นที่ได้ไปวิเคราะห์องค์ประกอบของโภชนะโดยประมาณตามวิธีการของ เขาวมาลย์ (2523) พบว่ามีค่าความชื้น 5.89%, โปรตีน 14.55%, ไขมัน 11.61%, เยื่อใย 33.00 % และเถ้า 4.91 % และได้หาปริมาณสารแคปไซซินตามวิธีการของ Collin et al. (1995) พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.31 % (ตารางที่ 4-2)

ผลของการแปรรูปมังคุดสดน้ำหนัก 40 กิโลกรัม แยกเป็นน้ำหนักเปลือกมังคุดสด 24 กิโลกรัม เมื่อผ่านขบวนการทำให้แห้งด้วยการตากแดด แล้วทำการบดละเอียดให้เป็นผง จะได้น้ำหนักแห้ง 10 กิโลกรัม ซึ่งมีการสูญเสียน้ำหนักรวม 14 กิโลกรัม หรือคิดเป็น 41.67 เปอร์เซ็นต์ เมื่อคำนวณต้นทุนการผลิตเปลือกมังคุดผงต่อ 1 กิโลกรัม เป็นราคา 36 บาท (ราคา ณ วันที่ 16 กรกฎาคม ถึง 27 กันยายน 2547) ดังแสดงในตารางที่ 4-1 แล้วทำการสุมเปลือกมังคุดผงที่ได้ไปวิเคราะห์องค์ประกอบของโภชนะโดยประมาณ พบว่า มีความชื้น 8.30 %, โปรตีน 2.99 %, ไขมัน 2.23 %, เยื่อใย 30.72 % และเถ้า 2.89 % และได้หาปริมาณสารแทนนิน ตามวิธีการของ เขาวมาลย์ (2523) พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.12 % (ตารางที่ 4-2)

ตารางที่ 4-1 แสดงผลการแปรรูปพริกและมังคุดแห้ง

สิ่งทดสอบ	พริก	สิ่งทดสอบ	มังคุด
พริกสด (กิโลกรัม)	40.00	มังคุดทั้งผล (กิโลกรัม)	40.00
พริกแห้ง (กิโลกรัม)	10.25	เปลือกสด (กิโลกรัม)	24.00
พริกแห้งที่ได้ (%)	25.62	เปลือกมังคุดแห้ง (กิโลกรัม)	10.00
ความชื้น (%)	74.37	เปลือกแห้งที่ได้ (%)	41.67
ราคาพริกแห้ง (บาท/กก.)	58.54	ความชื้น (%)	58.33
		ราคาพริกแห้ง (บาท/กก.)	36.00

ตารางที่ 4-2 แสดงองค์ประกอบทางโภชนาการและปริมาณสารแคปไซซินในพริกและปริมาณสารแทนนินในเปลือกมังคุด

องค์ประกอบ	พริกอบที่อุณหภูมิ 50°C	CV (%)	เปลือกมังคุดตากแดด	CV (%)
ความชื้น (%)	5.89	1.08	8.30	0.28
โปรตีน (%)	14.55	1.44	2.99	4.40
ไขมัน (%)	11.61	0.56	2.23	3.01
เยื่อใย (%)	33.00	3.84	30.72	1.05
เถ้า (%)	4.91	0.68	2.89	0.86
ความหนาแน่น (กรัม/ลิตร)	303.33	0.19	436.33	0.35
พลังงานรวม (กิโลแคลอรี/กรัม)	4.83	1.17	3.76	1.01
แคลเซียม (%)	0.31	3.29	0.10	5.59
ฟอสฟอรัส (%)	0.18	0.32	0.04	2.70
แคปไซซิน (%)	0.31	2.77	-	-
แทนนิน (%)	-	-	11.12	0.58

4.2 ผลการทดลองที่ 2 ศึกษาถึงผลของการเสริมพริกป่นและเปลือกมังคุดป่นในอาหารต่อสมรรถนะการเจริญเติบโต คุณภาพซากของไก่เนื้อ และควบคุมโรคบิดในไก่เนื้อ

4.2.1 ผลการวิเคราะห์สูตรอาหารไก่เนื้อช่วงอายุ 0-3 และ 3-6 สัปดาห์

ผลการวิเคราะห์คุณค่าทางโภชนาการของสูตรอาหารไก่เนื้อช่วงอายุ 0-3 สัปดาห์ พบว่าสูตรอาหารทั้ง 15 สูตร มีค่าเฉลี่ยความชื้น 9.48-9.95 เปอร์เซ็นต์, โปรตีน 22.94-23.07 เปอร์เซ็นต์, เยื่อใย 3.26-3.98 เปอร์เซ็นต์, ไขมัน 6.89-7.78 เปอร์เซ็นต์, เถ้า 7.47-8.57 เปอร์เซ็นต์, แคลเซียม 1.07-1.28 เปอร์เซ็นต์ และฟอสฟอรัส 0.75-0.90 (ตารางที่ 4-3) และสูตรอาหารไก่เนื้อช่วงอายุ 3-6 สัปดาห์ มีค่าเฉลี่ยความชื้น 9.27-9.94 เปอร์เซ็นต์, โปรตีน 20.04-20.66 เปอร์เซ็นต์, เยื่อใย 3.07-3.70 เปอร์เซ็นต์, ไขมัน 8.93-9.89 เปอร์เซ็นต์, เถ้า 7.11-7.92 เปอร์เซ็นต์, แคลเซียม 1.12-1.19 เปอร์เซ็นต์ และฟอสฟอรัส 0.68-0.78 (ตารางที่ 4-3)

ตารางที่ 4-3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบทางโภชนาของอาหารทดลองไก่เนื้อในช่วงอายุ 0-3 และ 3-6 สัปดาห์

วัตถุดิบอาหาร	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15
ช่วงอายุ 0-3 สัปดาห์															
ความชื้น (%)	9.83	9.48	9.79	9.81	9.78	9.84	9.90	9.81	9.95	9.76	9.78	9.79	9.77	9.89	9.60
โปรตีน (%)	22.94	23.03	22.96	23.05	23.05	23.01	23.04	22.98	23.05	23.02	23.06	23.03	23.01	23.07	23.02
เยื่อใย (%)	3.51	3.81	3.55	3.96	3.84	3.53	3.67	3.38	3.72	3.39	3.98	3.38	3.26	3.66	3.67
ไขมัน (%)	7.40	7.11	7.48	6.92	7.27	7.06	6.89	7.77	7.37	7.16	7.10	7.28	7.28	7.78	7.34
เถ้า (%)	8.55	8.57	8.37	8.55	8.44	8.15	8.44	8.12	8.45	8.40	7.67	7.99	8.03	7.47	7.97
แคลเซียม (%)	1.10	1.26	1.17	1.12	1.21	1.19	1.20	1.13	1.26	1.11	1.12	1.26	1.07	1.28	1.12
ฟอสฟอรัสรวม (%)	0.86	0.80	0.90	0.79	0.89	0.75	0.93	0.84	0.86	0.81	0.83	0.80	0.78	0.82	0.86
พลังงานรวม (Kcal/kg)	4.69	4.55	4.56	4.88	4.81	4.67	4.57	4.58	4.36	4.50	4.56	4.64	4.66	4.59	4.74
ช่วงอายุ 3-6 สัปดาห์															
ความชื้น (%)	9.86	9.56	9.27	9.61	9.90	9.66	9.68	9.73	9.79	9.82	9.94	9.94	9.89	9.83	9.82
โปรตีน (%)	20.54	20.38	20.14	20.53	20.66	20.51	20.46	20.36	20.19	20.08	20.04	20.08	20.07	20.09	20.05
เยื่อใย (%)	3.09	3.15	3.19	3.38	3.32	3.16	3.11	3.23	3.07	3.52	3.17	3.20	3.31	3.70	3.41
ไขมัน (%)	9.54	9.76	9.72	8.93	9.86	9.08	9.39	9.22	9.12	9.43	9.71	9.89	9.87	9.42	9.69
เถ้า (%)	7.61	7.77	7.79	7.35	7.59	7.92	7.43	7.79	7.74	7.55	7.49	7.53	7.46	7.11	7.62
แคลเซียม (%)	1.13	1.12	1.17	1.14	1.18	1.19	1.17	1.16	1.15	1.12	1.18	1.15	1.19	1.18	1.19
ฟอสฟอรัสรวม (%)	0.69	0.70	0.73	0.72	0.74	0.71	0.74	0.74	0.69	0.70	0.75	0.68	0.76	0.78	0.74
พลังงานรวม (Kcal/kg)	5.65	5.46	5.27	5.54	5.57	5.43	5.79	5.72	5.54	5.35	5.27	5.31	5.31	5.28	5.35

หมายเหตุ : SC = salinomycin, CTC= chlortetracycline, HP = hot pepper powder, MG = mangosteen peel powder

T1 = กลุ่มควบคุม,	T2 = SC 60 ppm,	T3 = SC 60 ppm +CTC 100 ppm,	T4 = HP 0.1%,
T5 = HP 0.2%,	T6 = HP 0.1%+ SC 60 ppm,	T7 = HP 0.2%+ SC 60 ppm,	T8 = MG 0.1%,
T9 = MG 0.15%,	T10= MG 0.1%+ SC 60 ppm,	T11= MG 0.15%+ SC 60 ppm,	T12= HP 0.1%+ MG 0.1%,
T13= HP 0.1%+ MG 0.15%,	T14= HP 0.2%+ MG 0.1%,	T15= HP 0.2%+ MG 0.15%	

4.2.2 ผลของการเสริมฟริกป่นและเปลือกมังคุดป่นในอาหารต่อสมรรถนะการเจริญเติบโตของไก่เนื้อ

4.2.2.1 ผลต่อปริมาณอาหารที่กิน

ผลของการเสริมฟริกป่นในระดับ 0.1 และ 0.2 % และเปลือกมังคุดป่นในระดับ 0.1 และ 0.15 % เปรียบเทียบกับกลุ่มอาหารควบคุม กลุ่มเสริมยาต้านบิตซาลิโนมายซิน 60 ppm และกลุ่มเสริมยาปฏิชีวนะคลอเตตราซัยคลินระดับ 0.01% ร่วมกับยาต้านบิตซาลิโนมายซิน 60 ppm ในอาหารต่อปริมาณการกินอาหารของไก่เนื้อช่วงอายุ 0-3 สัปดาห์ พบว่า มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P < 0.05$) มีค่าปริมาณอาหารที่กินเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 969.00 ถึง 1,084.33 กรัม/ตัว กล่าวคือไก่เนื้อกลุ่มที่ได้รับอาหารเสริมด้วยเปลือกมังคุดป่น 0.1% ร่วมกับยาต้านบิตมีปริมาณอาหารที่กินสูงที่สุด มีดัชนีปริมาณการกินได้ เท่ากับ 106.55% และไก่เนื้อที่ได้รับการเสริมยาต้านบิตร่วมกับยาปฏิชีวนะมีปริมาณอาหารที่กินน้อยที่สุด มีดัชนีปริมาณการกินได้ลดลง เท่ากับ 95.22% (ตารางที่ 4-4)

ช่วงอายุ 3-6 สัปดาห์ พบว่า ปริมาณอาหารที่กินมีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P < 0.05$) มีค่าปริมาณอาหารที่กินเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3,070.33 ถึง 3,364.67 กรัม/ตัว กล่าวคือไก่เนื้อกลุ่มที่ได้รับอาหารเสริมด้วยเปลือกมังคุดป่น 0.1% มีปริมาณอาหารที่กินสูงที่สุด มีดัชนีปริมาณการกินได้ เท่ากับ 107.77% และไก่เนื้อที่ได้รับการเสริมด้วยฟริกป่น 0.2% ร่วมกับเปลือกมังคุดป่น 0.15% มีปริมาณอาหารที่กินน้อยที่สุด มีดัชนีปริมาณการกินได้ลดลง เท่ากับ 98.34% (ตารางที่ 4-4)

ตลอดการทดลอง (0-6 สัปดาห์) พบว่า ปริมาณอาหารที่กินไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P > 0.05$) มีค่าปริมาณอาหารที่กินเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4,091.21 ถึง 4,363.97 กรัม/ตัว กล่าวคือไก่เนื้อกลุ่มที่ได้รับอาหารเสริมด้วยเปลือกมังคุดป่น 0.1% มีแนวโน้มปริมาณอาหารที่กินมากที่สุด มีดัชนีปริมาณการกินได้ เท่ากับ 106.67% และไก่เนื้อกลุ่มควบคุมมีแนวโน้มปริมาณอาหารที่กินน้อยที่สุด (ตารางที่ 4-4)

ตารางที่ 4-4 ผลของการเสริมพริกป่นและเปลือกมังคุดป่นในอาหารต่อปริมาณการกินอาหารของไก่เนื้อในแต่ละช่วงอายุ (สัปดาห์)

สูตรอาหาร	ปริมาณอาหารที่กิน (กรัม/ตัว)					
	0-3 สัปดาห์	RFI	3-6 สัปดาห์	RFI	0-6 สัปดาห์	RFI
T1 (สูตรควบคุม)	1,017.67 ^{ab}	100.00	3,122.00 ^{bc}	100.00	4,091.0	100.00
T2 (ยากันบิต)	1,054.67 ^{ab}	104.62	3,100.33 ^{bc}	99.31	4,152.3	101.50
T3 (ยากันบิต+ CTC)	969.00 ^b	95.22	3,087.00 ^{bc}	98.88	4,104.7	100.33
T4 (HP 0.1 %)	1,029.33 ^{ab}	101.15	3,217.67 ^{abc}	103.06	4,247.0	103.81
T5 (HP 0.2 %)	1,035.67 ^{ab}	101.77	3,152.00 ^{abc}	100.96	4,182.7	102.24
T6 (HP 0.1 % + ยากันบิต)	992.00 ^{ab}	97.48	3,194.33 ^{abc}	102.32	4,186.0	102.32
T7 (HP 0.2% + ยากันบิต))	1,005.33 ^{ab}	98.79	3,230.67 ^{abc}	103.48	4,236.0	103.54
T8 (MG 0.1%)	999.33 ^{ab}	98.20	3,364.67 ^a	107.77	4,363.7	106.67
T9 (MG 0.15%)	1,044.33 ^{ab}	102.62	3,221.00 ^{abc}	103.17	4,265.0	104.28
T10 (MG 0.1% + ยากันบิต)	1,084.33 ^a	106.55	3,285.67 ^{abc}	105.24	4,332.0	105.89
T11 (MG 0.15% + ยากันบิต)	992.67 ^{ab}	97.54	3,316.00 ^{ab}	106.21	4,305.7	105.27
T12 (HP 0.1% + MG 0.1%)	1,042.00 ^{ab}	102.39	3,162.67 ^{abc}	101.30	4,204.7	102.78
T13 (HP 0.1% + MG 0.15%)	996.00 ^{ab}	97.87	3,261.33 ^{abc}	104.46	4,257.0	104.30
T14 (HP 0.2% + MG 0.1%)	1,014.33 ^{ab}	99.67	3,277.67 ^{abc}	104.99	4,292.0	104.91
T15 (HP 0.2% + MG 0.15%)	1,030.00 ^{ab}	101.21	3,070.33 ^c	98.34	4,101.3	100.25
CV (%)	5.02		3.78		3.34	

^{abc} ค่าเฉลี่ยในแต่ละช่วงอายุที่กำกับด้วยอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P < 0.05$)

CTC = chlortetracycline, HP = hot pepper powder, MG = mangosteen peel powder

RFI = relative feed intake index (%) = ดัชนีปริมาณการกินได้

RFI = $\frac{\text{ปริมาณอาหารที่กิน (กรัม/ตัว) ของอาหารทดสอบ}}{\text{ปริมาณอาหารที่กิน (กรัม/ตัว) ของอาหารกลุ่มควบคุม}} \times 100$

4.2.2.2 ผลต่อน้ำหนักตัวเพิ่ม (อัตราการเจริญเติบโต)

ผลของการเสริมพริกป่นในระดับ 0.1 และ 0.2 % และเปลือกมังคุดป่นในระดับ 0.1 และ 0.15 % เปรียบเทียบกับกลุ่มอาหารควบคุม กลุ่มเสริมยากันบิตซาลิโนมายซิน 60 ppm และกลุ่มเสริมยาปฏิชีวนะคลอเตตราซัยคลินระดับ 0.01 % ร่วมกับยากันบิตซาลิโนมายซิน 60 ppm ในอาหารต่อการเพิ่มน้ำหนักของไก่เนื้อช่วงอายุ 0-3 สัปดาห์ พบว่า มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P < 0.05$) มีอัตราการเพิ่มน้ำหนักเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 743.33 ถึง 827.00 กรัม/ตัว กล่าวคือไก่เนื้อกลุ่มที่ได้รับอาหารเสริมด้วยเปลือกมังคุดป่น 0.1% ร่วมกับยากันบิตมีอัตราการเพิ่มน้ำหนักเฉลี่ยสูงสุด มีดัชนีการเพิ่มน้ำหนักตัวเท่ากับ 108.10% และไก่เนื้อกลุ่มควบคุมมีอัตราการเพิ่มน้ำหนักเฉลี่ยน้อยที่สุด (ตารางที่ 4-5)

ช่วงอายุ 3-6 สัปดาห์ พบว่า มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P < 0.05$) มีอัตราการเพิ่มน้ำหนักเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1,554.00 ถึง 1,749.00 กรัม/ตัว กล่าวคือไก่เนื้อกลุ่มที่เสริมด้วยเปลือกมังคุดป่น 0.15% ร่วมกับยากันบิตมีอัตราการเพิ่มน้ำหนักเฉลี่ยสูงสุด มีดัชนีการเพิ่มน้ำหนักตัว เท่ากับ 112.57% และไก่เนื้อกลุ่มควบคุมมีอัตราการเพิ่มน้ำหนักตัวเฉลี่ยน้อยที่สุด (ตารางที่ 4-5)

ตลอดการทดลอง (0-6 สัปดาห์) พบว่า มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P<0.05$) มีอัตราการเพิ่มน้ำหนักเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2,297.33 ถึง 2,513.33 กรัม/ตัว กล่าวคือไก่เนื้อกลุ่มที่เสริมด้วยเปลือกมังคุดป่น 0.1% และ 0.15% ร่วมกับยากันบิตมีอัตราการเพิ่มน้ำหนักเฉลี่ยสูงที่สุด มีดัชนีการเพิ่มน้ำหนักตัว เท่ากับ 109.27 และ 109.40% และไก่เนื้อกลุ่มควบคุมมีอัตราการเพิ่มน้ำหนักตัวเฉลี่ยน้อยที่สุด (ตารางที่ 4-5)

ตารางที่ 4-5 ผลของการเสริมฟริกป่นและเปลือกมังคุดป่นในอาหารต่อการเพิ่มน้ำหนักตัวของไก่เนื้อในแต่ละช่วงอายุ (สัปดาห์)

สูตรอาหาร	การเพิ่มน้ำหนักตัว (กรัม/ตัว)					
	0-3 สัปดาห์	RFI	3-6 สัปดาห์	RFI	0-6 สัปดาห์	RFI
T1 (สูตรควบคุม)	765.00 ^b	100.00	1554.00 ^b	100.00	2297.33 ^b	100.00
T2 (ยากันบิต)	758.67 ^b	99.17	1603.33 ^{ab}	103.17	2362.00 ^{ab}	102.82
T3 (ยากันบิต+ CTC)	743.33 ^b	97.17	1623.00 ^{ab}	104.44	2388.00 ^{ab}	103.95
T4 (HP 0.1 %)	783.33 ^{ab}	102.40	1678.00 ^{ab}	107.98	2461.33 ^{ab}	107.14
T5 (HP 0.2 %)	786.33 ^{ab}	102.79	1592.00 ^{ab}	102.45	2378.33 ^{ab}	103.53
T6 (HP 0.1 %+ยากันบิต)	768.33 ^{ab}	100.44	1584.00 ^{ab}	101.93	2352.33 ^{ab}	102.39
T7 (HP 0.2%+ยากันบิต)	788.33 ^{ab}	103.05	1664.67 ^{ab}	107.12	2453.00 ^{ab}	106.78
T8 (MG 0.1%)	765.00 ^b	100.00	1681.67 ^{ab}	108.22	2446.67 ^{ab}	106.50
T9 (MG 0.15%)	786.67 ^{ab}	102.83	1658.67 ^{ab}	106.74	2445.33 ^{ab}	106.44
T10 (MG 0.1%+ยากันบิต)	827.00 ^a	108.10	1683.67 ^{ab}	108.34	2510.33 ^a	109.27
T11 (MG 0.15%+ยากันบิต)	764.00 ^b	99.87	1749.33 ^a	112.57	2513.33 ^a	109.40
T12 (HP 0.1%+ MG 0.1%)	786.67 ^{ab}	102.83	1584.67 ^{ab}	101.97	2371.33 ^{ab}	103.22
T13 (HP 0.1%+ MG 0.15%)	771.67 ^{ab}	100.87	1658.67 ^{ab}	106.74	2430.33 ^{ab}	105.78
T14 (HP 0.2%+ MG 0.1%)	743.33 ^b	97.17	1633.67 ^{ab}	105.13	2377.00 ^{ab}	103.47
T15 (HP 0.2%+ MG 0.15%)	786.67 ^{ab}	102.83	1596.33 ^{ab}	102.72	2383.00 ^{ab}	103.73
CV (%)	4.02		5.29		3.99	

^{abc} ค่าเฉลี่ยในแต่ละช่วงอายุที่กำกับด้วยอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P<0.05$)

CTC = chlortetracycline, HP = hot pepper powder, MG = mangosteen peel powder

RGI = relative growth index (%) = ดัชนีการเพิ่มน้ำหนักตัว

RGI = $\frac{\text{อัตราการเพิ่มน้ำหนักตัว (กรัม/ตัว) ของอาหารทดสอบ}}{\text{อัตราการเพิ่มน้ำหนักตัว (กรัม/ตัว) ของอาหารกลุ่มควบคุม}} \times 100$

4.2.2.3 ผลต่ออัตราการแลกเนื้อ (ประสิทธิภาพการใช้อาหาร)

ผลของการเสริมฟริกป่นในระดับ 0.1 และ 0.2 % และเปลือกมังคุดป่นในระดับ 0.1 และ 0.15 % เปรียบเทียบกับกลุ่มอาหารควบคุม กลุ่มเสริมยากันบิตซาลิโนมายซิน 60 ppm และกลุ่มเสริมยาปฏิชีวนะคลอเตตราซัยคลินระดับ 0.01 % ร่วมกับยากันบิตซาลิโนมายซิน 60 ppm ในอาหารต่ออัตราการแลกเนื้อของไก่เนื้อช่วงอายุ 0-3 สัปดาห์ พบว่า มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P<0.05$) มีอัตราการแลกเนื้อเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.275 ถึง 1.389 กล่าวคือ การเสริมฟริกป่น 0.2% ร่วมกับยากันบิต มีการเปลี่ยนอาหารให้

เป็นน้ำหนักดีกว่ากลุ่มอื่น มีดัชนีอัตราการแลกเนื้อเพิ่มขึ้นเท่ากับ 4.21% และไก่เนื้อกลุ่มเสริมยาต้านบิตมีการเปลี่ยนอาหารให้เป็นน้ำหนักได้น้อยที่สุด มีดัชนีอัตราการแลกเนื้อลดลง เท่ากับ 4.36 % (ตารางที่ 4-6)

ช่วงอายุ 3-6 สัปดาห์ พบว่า อัตราการแลกเนื้อไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P>0.05$) มีอัตราการแลกเนื้อเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.895 ถึง 2.024 กล่าวคือ การเสริมเปลือกมังคุดป่น 0.15 % ร่วมกับยาต้านบิต มีแนวโน้มการเปลี่ยนอาหารให้เป็นน้ำหนักดีกว่ากลุ่มอื่น มีดัชนีอัตราการแลกเนื้อเพิ่มขึ้นเท่ากับ 5.82 % และไก่เนื้อกลุ่มเสริมพริกป่น 0.1% ร่วมกับยาต้านบิตมีการเปลี่ยนอาหารให้เป็นน้ำหนักตัวได้น้อยที่สุด มีดัชนีอัตราการแลกเนื้อลดลง เท่ากับ 0.60 % (ตารางที่ 4-6)

ตลอดการทดลอง (0-6 สัปดาห์) พบว่า อัตราการแลกเนื้อมีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P<0.05$) มีอัตราการแลกเนื้อเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.713 ถึง 1.806 กล่าวคือ การเสริมเปลือกมังคุดป่น 0.15 % ร่วมกับยาต้านบิต มีแนวโน้มการเปลี่ยนอาหารให้เป็นน้ำหนักดีกว่ากลุ่มอื่น มีดัชนีอัตราการแลกเนื้อเพิ่มขึ้นเท่ากับ 3.87 % และไก่เนื้อกลุ่มเสริมพริกป่น 0.2 % ร่วมกับเปลือกมังคุดป่น 0.15 % มีการเปลี่ยนอาหารให้เป็นน้ำหนักตัวได้น้อยที่สุด มีดัชนีอัตราการแลกเนื้อลดลง เท่ากับ 1.35 % (ตารางที่ 4-6)

ตารางที่ 4-6 ผลของการเสริมพริกป่นและเปลือกมังคุดป่นในอาหารต่ออัตราการแลกเนื้อของไก่เนื้อในแต่ละช่วงอายุ (สัปดาห์)

สูตรอาหาร	อัตราการแลกเนื้อ (กรัม/ตัว)					
	0-3 สัปดาห์	RFCRI	3-6 สัปดาห์	RFCRI	0-6 สัปดาห์	RFCRI
T1 (สูตรควบคุม)	1.331 ^{abc}	0	2.012	0	1.782 ^{ab}	0
T2 (ยาต้านบิต)	1.389 ^a	-4.36	1.935	3.83	1.758 ^{ab}	1.35
T3 (ยาต้านบิต+ CTC)	1.304 ^{bc}	2.03	1.903	5.42	1.719 ^b	3.54
T4 (HP 0.1 %)	1.313 ^{abc}	1.35	1.917	4.72	1.726 ^{ab}	3.14
T5 (HP 0.2 %)	1.317 ^{abc}	1.05	1.984	1.39	1.760 ^{ab}	1.23
T6 (HP 0.1 %+ยาต้านบิต)	1.291 ^{bc}	3.01	2.024	-0.60	1.782 ^{ab}	0
T7 (HP 0.2%+ยาต้านบิต))	1.275 ^c	4.21	1.942	3.48	1.727 ^{ab}	3.09
T8 (MG 0.1%)	1.306 ^{abc}	1.88	2.001	0.55	1.784 ^{ab}	-0.11
T9 (MG 0.15%)	1.327 ^{abc}	0.30	1.942	3.48	1.744 ^{ab}	2.13
T10 (MG 0.1%+ยาต้านบิต)	1.310 ^{abc}	1.58	1.953	2.93	1.726 ^{ab}	3.14
T11 (MG 0.15%+ยาต้านบิต)	1.300 ^{bc}	2.33	1.895	5.82	1.713 ^b	3.87
T12 (HP 0.1%+ MG 0.1%)	1.325 ^{abc}	0.45	1.998	0.70	1.775 ^{ab}	0.39
T13 (HP 0.1%+ MG 0.15%)	1.291 ^{bc}	3.08	1.969	2.14	1.753 ^{ab}	1.63
T14 (HP 0.2%+ MG 0.1%)	1.363 ^{ab}	-2.40	2.008	0.20	1.806 ^a	-1.35
T15 (HP 0.2%+ MG 0.15%)	1.311 ^{abc}	1.50	1.925	4.32	1.721 ^b	3.42
CV (%)	3.22		3.55		2.37	

^{abc} ค่าเฉลี่ยในแถวตั้งแต่สองปัจจัยที่กำกับด้วยอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P<0.05$)

อัตราการแลกเนื้อ (feed conversion ratio, FCR) = $\frac{\text{ปริมาณอาหารที่กิน}}{\text{น้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้น}}$

CTC = chlortetracycline, HP = hot pepper powder, MG = mangosteen peel powder

RFCRI = relative feed conversion ration index (%) = $\frac{\text{ดัชนีอัตราการแลกเนื้อ}}{\text{อัตราการแลกเนื้อของอาหารกลุ่มควบคุม}}$

RFCRI = $\left(\frac{\text{อัตราการแลกเนื้อของไก่ในกลุ่มอาหารทดสอบ}}{\text{อัตราการแลกเนื้อของอาหารกลุ่มควบคุม}} \times 100 \right) - 100$

4.2.3 ผลของการเสริมฟริกป่นและเปลือกมังคุดป่นในอาหารต่อคุณภาพซาก และต่อคุณค่าทางโภชนาการของเนื้อไก่

4.2.3.1 ผลต่อคุณภาพซาก (carcass quality)

ผลของการเสริมฟริกป่นในระดับ 0.1 และ 0.2 % และเปลือกมังคุดป่นในระดับ 0.1 และ 0.15 % เปรียบเทียบกับกลุ่มอาหารควบคุม กลุ่มเสริมยาต้านบิตซาลิโนมายซิน 60 ppm และกลุ่มเสริมยาปฏิชีวนะคลอเตตราซัยคลินระดับ 0.01 % ร่วมกับยาต้านบิตซาลิโนมายซิน 60 ppm ในอาหารไก่เนื้อ พบว่ามีค่าเกรดซากหลังตกแต่ง และเปอร์เซ็นต์ซากของไก่เนื้ออายุ 42 วัน ไม่มีผลแตกต่างกันในทางสถิติ ($P>0.05$) ดังแสดงในตารางที่ 4-8

เกรดซากและเปอร์เซ็นต์ซาก (carcass grade and dressing percentage)

ผลต่อเกรดซากหลังตกแต่ง และเปอร์เซ็นต์ซาก ของไก่เนื้อ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P>0.05$) โดยมีค่าเฉลี่ยเกรดซากเท่ากับ 3.93-4.01 กล่าวคือ การเสริมเปลือกมังคุดป่น 0.1% ร่วมกับยาต้านบิต มีแนวโน้มทำให้เกรดซากสูงขึ้น และกลุ่มควบคุมมีเกรดซากต่ำที่สุด ส่วนค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ซากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 81.00-82.37 เปอร์เซ็นต์ กล่าวคือ การเสริมฟริกป่น 0.1% ร่วมกับเปลือกมังคุดป่น 0.15% มีแนวโน้มทำให้เปอร์เซ็นต์ซากสูงขึ้น กลุ่มควบคุม และกลุ่มเสริมฟริกป่น 0.1% ร่วมกับยาต้านบิต มีเปอร์เซ็นต์ซากต่ำที่สุด (ตารางที่ 4-8)

เปอร์เซ็นต์ของเนื้อจากส่วนต่าง ๆ (percentage of dressing meat)

ผลต่อเปอร์เซ็นต์เนื้ออก เนื้อขา และเนื้อรวมของไก่เนื้อ พบว่า มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P>0.05$) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.23 ถึง 18.95 เปอร์เซ็นต์ กล่าวคือ การเสริมฟริกป่น 0.2% ร่วมกับเปลือกมังคุดป่น 0.1% มีแนวโน้มทำให้เปอร์เซ็นต์เนื้ออกสูงขึ้น มีเปอร์เซ็นต์การปรับปรุงน้ำหนักเนื้ออกเพิ่มขึ้น 9.29 และเปอร์เซ็นต์เนื้ออกน้อยที่สุดในกลุ่มควบคุม ส่วนเปอร์เซ็นต์เนื้อขามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.25 ถึง 22.93 เปอร์เซ็นต์ กล่าวคือ การเสริมฟริกป่น 0.1% มีแนวโน้มทำให้เปอร์เซ็นต์เนื้อขาสูงขึ้น มีเปอร์เซ็นต์การปรับปรุงน้ำหนักเนื้อขาเพิ่มขึ้น 2.92 และเปอร์เซ็นต์เนื้อขาน้อยที่สุดในกลุ่มเสริมเปลือกมังคุดป่น 0.1% และเปอร์เซ็นต์เนื้อรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.38 ถึง 41.10 เปอร์เซ็นต์ กล่าวคือ การเสริมฟริกป่น 0.2% ร่วมกับเปลือกมังคุดป่น 0.1% มีแนวโน้มทำให้เปอร์เซ็นต์เนื้อรวมสูงขึ้น มีเปอร์เซ็นต์การปรับปรุงน้ำหนักเนื้อรวมเพิ่มขึ้น 4.05 และเปอร์เซ็นต์เนื้อรมน้อยที่สุดในกลุ่มเสริมเปลือกมังคุดป่น 0.1% มีเปอร์เซ็นต์การปรับปรุงน้ำหนักเนื้อรวมลดลง 2.84 (ตารางที่ 4-8)

ตารางที่ 4-8 แสดงผลของการเสริมฟริกป่น และเปลือกมังคุดป่นในอาหารต่อคุณภาพซากของไก่เนื้ออายุ 42 วัน

กลุ่มทดลอง	องค์ประกอบ (%ของน้ำหนักมีชีวิต)								
	เกรตซาก (เกรต)	เปอร์เซ็นต์ ซาก	DIP	เนื้อมอก	RBMWI	เนื้อขา	RLMWI	เนื้อรวม	RTMWI
T1	3.93	81.00	0	17.23	0	22.28	0	39.50	0
T2	3.94	81.02	0.02	18.73	8.71	22.04	-1.03	40.77	3.22
T3	4.00	82.22	1.51	18.02	4.59	22.87	2.65	40.90	3.54
T4	3.95	81.34	0.42	17.36	0.75	22.93	2.92	40.29	2.00
T5	3.96	81.52	0.64	17.47	1.39	22.56	1.26	40.03	1.34
T6	3.95	81.00	0	18.37	6.62	22.05	-1.03	40.41	2.30
T7	3.95	81.25	0.31	18.30	6.21	22.43	0.67	40.72	3.09
T8	3.95	81.09	0.11	18.00	4.47	21.25	-4.62	38.38	-2.84
T9	3.96	81.51	0.63	17.27	0.23	22.28	0	39.55	0.13
T10	4.01	82.30	1.60	17.82	3.42	22.46	0.81	40.28	1.97
T11	4.00	81.13	0.16	17.80	3.31	22.58	1.35	40.37	2.20
T12	3.96	81.95	1.17	18.83	9.29	22.17	-0.49	41.01	3.82
T13	4.00	82.39	1.72	17.52	1.68	22.47	0.85	39.99	1.24
T14	3.97	81.48	0.59	18.95	9.98	22.15	-0.58	41.10	4.05
T15	3.96	81.47	0.58	18.24	5.86	22.72	1.97	40.95	3.67
CV (%)	0.93	1.14		4.91		3.83		3.44	

T1 = สูตรควบคุม

T2 = ยากันบิต

T3 = CTC + ยากันบิต

T4 = ฟริกป่น 0.1 %

T5 = ฟริกป่น 0.2%

T6 = ฟริกป่น 0.1%+ยากันบิต

T7 = ฟริกป่น 0.2% + ยากันบิต

T8 = เปลือกมังคุด 0.1%

T9 = เปลือกมังคุด 0.15%

T10 = เปลือกมังคุด 0.1% + ยากันบิต

T11 = เปลือกมังคุด 0.15% + ยากันบิต

T12 = ฟริกป่น 0.1%+เปลือกมังคุด 0.1%

T13 = ฟริกป่น 0.1%+เปลือกมังคุด 0.15%

T14 = ฟริกป่น 0.2%+เปลือกมังคุด 0.1%

T15 = ฟริกป่น 0.2%+เปลือกมังคุด 0.15%

เปอร์เซ็นต์ซาก = $\frac{\text{นน. ซากรวม}}{\text{นน. หัวใจ กิ่ง}} \times 100$

นน.มีชีวิต

DIP = dressing improvement percentage = เปอร์เซ็นต์การปรับปรุงซากที่ตกแต่งแล้ว

DIP = $\frac{(\text{ค่าของเปอร์เซ็นต์ซากที่ตกแต่งแล้วของอาหารทดสอบ} \times 100) - 100}{\text{ค่าของเปอร์เซ็นต์ซากที่ตกแต่งแล้วของอาหารกลุ่มควบคุม}}$

ค่าของเปอร์เซ็นต์ซากที่ตกแต่งแล้วของอาหารกลุ่มควบคุม

RBMWI = relative breast muscle weight improvement = เปอร์เซ็นต์การปรับปรุงน้ำหนักเนื้อหน้าอก

RBMWI = $\frac{(\text{น้ำหนักเนื้อหน้าอกของอาหารทดสอบ} \times 100) - 100}{\text{น้ำหนักเนื้อหน้าอกของอาหารกลุ่มควบคุม}}$

น้ำหนักเนื้อหน้าอกของอาหารกลุ่มควบคุม

RLMWI = relative leg muscle weight improvement = เปอร์เซ็นต์การปรับปรุงน้ำหนักเนื้อขา

RLMWI = $\frac{(\text{น้ำหนักเนื้อขาของอาหารทดสอบ} \times 100) - 100}{\text{น้ำหนักเนื้อขาของอาหารกลุ่มควบคุม}}$

น้ำหนักเนื้อขาของอาหารกลุ่มควบคุม

RTMWI = relative total muscle weight improvement = เปอร์เซ็นต์การปรับปรุงน้ำหนักเนื้อรวม

RTMWI = $\frac{(\text{น้ำหนักเนื้อรวมของอาหารทดสอบ} \times 100) - 100}{\text{น้ำหนักเนื้อรวมของอาหารกลุ่มควบคุม}}$

น้ำหนักเนื้อรวมของอาหารกลุ่มควบคุม

ผลต่อปริมาณเปอร์เซ็นต์ตับ และไขมันในช่องท้อง พบว่า มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P < 0.05$) โดยเปอร์เซ็นต์ตับมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.68 ถึง 2.12 กล่าวคือ ใ้เนื้อกลุ่มเสริมเปลือกมังคุดปน 0.15% มีเปอร์เซ็นต์ตับสูงขึ้นมากที่สุด มีเปอร์เซ็นต์การปรับปรุงน้ำหนักตับเพิ่มขึ้น 13.98 ใ้เนื้อกลุ่มเสริมเปลือกมังคุดปน 0.15% ร่วมกับยากันบิตมีเปอร์เซ็นต์ตับน้อยที่สุด มีเปอร์เซ็นต์การปรับปรุงน้ำหนักตับลดลง 9.68 และเปอร์เซ็นต์ไขมันในช่องท้องมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.52 ถึง 1.97 กล่าวคือ ใ้เนื้อกลุ่มเสริมพริกปน 0.1% ร่วมกับเปลือกมังคุดปน 0.15% มีเปอร์เซ็นต์ไขมันในช่องท้องน้อยที่สุด มีเปอร์เซ็นต์การปรับปรุงน้ำหนักไขมันในช่องท้องลดลง 11.63 และกลุ่มที่เสริมพริกปน 0.2% ร่วมกับเปลือกมังคุดปน 0.15% มีเปอร์เซ็นต์ไขมันในช่องท้องมากที่สุด (ตารางที่ 4-9)

ผลต่อปริมาณเปอร์เซ็นต์หัวใจ และกึ้น พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P > 0.05$) มีค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์หัวใจเท่ากับ 0.43 ถึง 0.51 กล่าวคือ ใ้เนื้อกลุ่มเสริมยากันบิตร่วมกับยาปฏิชีวนะคลอเตทตราซัยคลินมีเปอร์เซ็นต์หัวใจสูงที่สุด มีเปอร์เซ็นต์การปรับปรุงน้ำหนักหัวใจเพิ่มขึ้น เท่ากับ 10.87 และกลุ่มเสริมพริกปน 0.2% มีเปอร์เซ็นต์หัวใจน้อยที่สุด มีเปอร์เซ็นต์การปรับปรุงน้ำหนักหัวใจลดลง เท่ากับ 6.52 ส่วนเปอร์เซ็นต์กึ้นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.12 ถึง 1.34 กล่าวคือ ใ้เนื้อกลุ่มเสริมพริกปน 0.1% ร่วมกับเปลือกมังคุด 0.15% และกลุ่มเสริมพริกปน 0.2% ร่วมกับเปลือกมังคุด 0.1% มีเปอร์เซ็นต์กึ้นสูงที่สุด มีเปอร์เซ็นต์การปรับปรุงน้ำหนักกึ้นเพิ่มขึ้น เท่ากับ 3.08 และกลุ่มเสริมพริกปน 0.1% ร่วมกับยากันบิตมีเปอร์เซ็นต์กึ้นน้อยที่สุด มีเปอร์เซ็นต์การปรับปรุงน้ำหนักกึ้นลดลง เท่ากับ 13.85 (ตารางที่ 4-9)

ตารางที่ 4-9 แสดงผลของการเสริมฟริกป่น และเปลือกมังคุดป่นในอาหารต่อคุณภาพเครื่องในของไก่เนื้อ อายุ 42 วัน

กลุ่มทดลอง	องค์ประกอบ (%ของน้ำหนักมีชีวิต)						
	ตับ	RLWI	หัวใจ	RHWI	กึ๋น	RGWI	ไขมัน
T1	1.86 ^{bcd}	0	0.46	0	1.30	0	1.72 ^{abcd}
T2	1.80 ^{cd}	-3.23	0.46	0	1.30	0	1.67 ^{abcd}
T3	1.86 ^{bcd}	0	0.51	10.87	1.18	-9.23	1.65 ^{bcd}
T4	1.86 ^{bcd}	0	0.44	-4.35	1.26	-3.08	1.60 ^{cd}
T5	2.04 ^{ab}	9.68	0.43	-6.52	1.26	-3.08	1.58 ^{cd}
T6	1.98 ^{abc}	6.45	0.46	0	1.12	-13.85	1.85 ^{acd}
T7	1.88 ^{bcd}	1.08	0.45	-2.17	1.20	-7.69	1.67 ^{abcd}
T8	1.96 ^{abc}	5.38	0.47	2.17	1.24	-4.62	1.55 ^{cd}
T9	2.12 ^a	13.98	0.49	6.52	1.16	-10.77	1.71 ^{abcd}
T10	1.98 ^{abc}	6.45	0.45	-2.17	1.27	-2.31	1.94 ^{ab}
T11	1.68 ^d	-9.68	0.48	4.35	1.32	1.54	1.76 ^{abcd}
T12	1.88 ^{bcd}	1.08	0.46	0	1.26	-3.08	1.85 ^{abc}
T13	2.04 ^{ab}	9.68	0.50	8.70	1.34	3.08	1.52 ^d
T14	1.94 ^{abc}	4.30	0.45	-2.17	1.34	3.08	1.82 ^{abcd}
T15	2.04 ^{ab}	9.68	0.47	2.17	1.19	-8.46	1.97 ^a
CV (%)	5.82		9.35		9.51		9.04

^{abcd} ค่าเฉลี่ยในแถวตั้งแต่สองปัจจัยที่กำกับด้วยอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันในทางสถิติ (P<0.05)

T1 = สูตรควบคุม

T2 = ยากันบิต

T3 = CTC + ยากันบิต

T4 = ฟริกป่น 0.1 %

T5 = ฟริกป่น 0.2%

T6 = ฟริกป่น 0.1%+ยากันบิต

T7 = ฟริกป่น 0.2% + ยากันบิต

T8 = เปลือกมังคุด 0.1%

T9 = เปลือกมังคุด 0.15%

T10 = เปลือกมังคุด 0.1%+ ยากันบิต

T11 = เปลือกมังคุด 0.15%+ ยากันบิต

T12 = ฟริกป่น 0.1%+เปลือกมังคุด 0.1% T13 = ฟริกป่น 0.1%+เปลือกมังคุด 0.15%

T14 = ฟริกป่น 0.2%+เปลือกมังคุด 0.1% T15 = ฟริกป่น 0.2%+เปลือกมังคุด 0.15%

RLWI = relative liver weight improvement = เปอร์เซ็นต์การปรับปรุงน้ำหนักตับ

RLWI = $\frac{(\text{น้ำหนักตับของอาหารทดสอบ} \times 100) - 100}{\text{น้ำหนักตับของอาหารกลุ่มควบคุม}}$

RHWI = relative heart weight improvement = เปอร์เซ็นต์การปรับปรุงน้ำหนักหัวใจ

RHWI = $\frac{(\text{น้ำหนักหัวใจของอาหารทดสอบ} \times 100) - 100}{\text{น้ำหนักหัวใจของอาหารกลุ่มควบคุม}}$

RGWI = relative gizzard weight improvement = เปอร์เซ็นต์การปรับปรุงน้ำหนักกึ๋น

RGWI = $\frac{(\text{น้ำหนักกึ๋นของอาหารทดสอบ} \times 100) - 100}{\text{น้ำหนักกึ๋นของอาหารกลุ่มควบคุม}}$

RFWI = relative fat weight improvement = เปอร์เซ็นต์การปรับปรุงน้ำหนักไขมัน

RFWI = $\frac{(\text{น้ำหนักไขมันของอาหารทดสอบ} \times 100) - 100}{\text{น้ำหนักไขมันของอาหารกลุ่มควบคุม}}$

RFWI = $\frac{(\text{น้ำหนักไขมันของอาหารทดสอบ} \times 100) - 100}{\text{น้ำหนักไขมันของอาหารกลุ่มควบคุม}}$

RFWI = relative fat weight improvement = เปอร์เซ็นต์การปรับปรุงน้ำหนักไขมัน

RFWI = $\frac{(\text{น้ำหนักไขมันของอาหารทดสอบ} \times 100) - 100}{\text{น้ำหนักไขมันของอาหารกลุ่มควบคุม}}$

RFWI = $\frac{(\text{น้ำหนักไขมันของอาหารทดสอบ} \times 100) - 100}{\text{น้ำหนักไขมันของอาหารกลุ่มควบคุม}}$

4.2.3.2 ผลต่อคุณค่าทางโภชนาการของตับและเนื้ออกไก่ (nutrition value of liver and breast meat)

1) ผลต่อองค์ประกอบทางโภชนาการในตับ (nutrition value of liver)

ผลของการเสริมฟริกป่นในระดับ 0.1 และ 0.2 % และการเสริมเปลือกมังคุดป่นในระดับ 0.1 และ 0.15 % เปรียบเทียบกับกลุ่มอาหารควบคุม กลุ่มเสริมยาต้านบิตซาลิโนมายซิน 60 ppm และกลุ่มเสริมยาปฏิชีวนะคลอเตตราซัยคลินระดับ 0.01 % ร่วมกับยาต้านบิตซาลิโนมายซิน 60 ppm ในอาหารไก่เนื้อ พบว่า เปอร์เซ็นต์สิ่งแห้ง โปรตีนในตับมีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P < 0.05$) มีค่าเฉลี่ยสิ่งแห้ง เท่ากับ 23.62 ถึง 31.95 เปอร์เซ็นต์ กล่าวคือ ไก่เนื้อกลุ่มเสริมเปลือกมังคุดป่น 0.1% ร่วมกับยาต้านบิตมีค่าเปอร์เซ็นต์สิ่งแห้งสูงที่สุด และกลุ่มเสริมฟริกป่น 0.2% มีค่าเปอร์เซ็นต์สิ่งแห้งน้อยที่สุด ส่วนเปอร์เซ็นต์โปรตีนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 18.25 ถึง 19.16 เปอร์เซ็นต์ กล่าวคือ ไก่เนื้อกลุ่มเสริมเปลือกมังคุดป่น 0.15% ร่วมกับยาต้านบิตมีเปอร์เซ็นต์โปรตีนสูงที่สุด และกลุ่มควบคุมมีเปอร์เซ็นต์โปรตีนน้อยที่สุด และเปอร์เซ็นต์ของไขมันในตับไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P > 0.05$) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 ถึง 3.49 เปอร์เซ็นต์ กล่าวคือ ไก่เนื้อกลุ่มควบคุมมีเปอร์เซ็นต์ไขมันสูงที่สุด และกลุ่มเสริมฟริกป่น 0.1% มีเปอร์เซ็นต์ไขมันน้อยที่สุด (ตารางที่ 4-10)

2) ผลต่อองค์ประกอบทางโภชนาการในเนื้ออก (nutrition value of breast meat)

ผลของการเสริมฟริกป่นในระดับ 0.1 และ 0.2 % และการเสริมเปลือกมังคุดป่นในระดับ 0.1 และ 0.15 % เปรียบเทียบกับกลุ่มอาหารควบคุม กลุ่มเสริมยาต้านบิตซาลิโนมายซิน 60 ppm และกลุ่มเสริมยาปฏิชีวนะคลอเตตราซัยคลินระดับ 0.01 % ร่วมกับยาต้านบิตซาลิโนมายซิน 60 ppm ในอาหารไก่เนื้อ พบว่า เปอร์เซ็นต์สิ่งแห้ง โปรตีนในเนื้ออกไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P > 0.05$) มีค่าเฉลี่ยสิ่งแห้ง เท่ากับ 26.01 ถึง 27.39 เปอร์เซ็นต์ กล่าวคือ ไก่เนื้อกลุ่มเสริมฟริกป่น 0.1% ร่วมกับยาต้านบิตมีเปอร์เซ็นต์สิ่งแห้งสูงที่สุด และกลุ่มเสริมฟริกป่น 0.1% ร่วมกับเปลือกมังคุด 0.15% มีเปอร์เซ็นต์สิ่งแห้งน้อยที่สุด และเปอร์เซ็นต์โปรตีนมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 22.71 ถึง 23.86 เปอร์เซ็นต์ กล่าวคือ ไก่เนื้อกลุ่มเสริมยาต้านบิตร่วมกับยาปฏิชีวนะคลอเตตราซัยคลิน และกลุ่มเสริมเปลือกมังคุด 0.1% มีเปอร์เซ็นต์โปรตีนสูงที่สุด และกลุ่มเสริมเปลือกมังคุด 0.1% ร่วมกับยาต้านบิตมีเปอร์เซ็นต์โปรตีนน้อยที่สุด ส่วนเปอร์เซ็นต์ของไขมันในเนื้ออกมีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P < 0.05$) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.11 ถึง 1.77 เปอร์เซ็นต์ กล่าวคือ ไก่เนื้อกลุ่มควบคุมมีเปอร์เซ็นต์ไขมันสูงที่สุด กลุ่มเสริมฟริกป่น 0.1% และกลุ่มเสริมฟริกป่น 0.1% ร่วมกับเปลือกมังคุด 0.15% มีเปอร์เซ็นต์ไขมันน้อยที่สุด (ตารางที่ 4-10)

ตารางที่ 4-10 แสดงผลของการเสริมฟริกป่นและเปลือกมังคุดป่นในอาหารต่อโภชนะที่วิเคราะห์ได้ในตับและเนื้ออกไก่เนื้ออายุ 42 วัน

กลุ่มทดลอง	ตับ			เนื้ออก		
	ลิ้งแห้ง (%)	โปรตีน (%)	ไขมัน (%)	ลิ้งแห้ง (%)	โปรตีน (%)	ไขมัน (%)
T1	27.33 ^{abc}	18.25 ^c	3.58	26.84	23.75	1.77 ^a
T2	26.97 ^{abc}	18.94 ^{abc}	3.54	26.51	23.73	1.19 ^{igh}
T3	28.86 ^{abc}	19.02 ^{ab}	3.50	26.93	23.86	1.34 ^{de}
T4	27.79 ^{abc}	18.49 ^{de}	3.49	26.88	23.84	1.11 ^h
T5	23.62 ^c	18.66 ^{cd}	3.52	27.24	23.74	1.28 ^{def}
T6	25.43 ^{bc}	18.78 ^{bcd}	3.52	27.39	23.69	1.47 ^{bc}
T7	28.59 ^{abc}	18.71 ^{cd}	3.55	27.28	23.77	1.24 ^f
T8	30.31 ^{ab}	18.50 ^{de}	3.55	27.04	23.86	1.50 ^b
T9	30.31 ^{ab}	18.55 ^d	3.54	26.19	22.94	1.55 ^b
T10	31.95 ^a	19.09 ^a	3.57	27.17	22.71	1.27 ^{ef}
T11	30.38 ^{ab}	19.16 ^a	3.52	27.25	23.02	1.37 ^{cd}
T12	28.32 ^{abc}	19.07 ^{ab}	3.51	26.70	23.53	1.24 ^f
T13	30.13 ^{ab}	19.00 ^{ab}	3.53	26.01	23.12	1.11 ^h
T14	30.00 ^{ab}	19.02 ^{ab}	3.50	26.07	22.76	1.13 ^{gh}
T15	29.31 ^{ab}	19.05 ^{ab}	3.51	26.39	23.25	1.21 ^{fg}
CV (%)	8.15	0.68	1.09	2.61	2.59	3.24

^{abcde fgh} ค่าเฉลี่ยในแถวตั้งแต่ลึงถึงแต่ละปัจจัยที่กำกับด้วยอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันในทางสถิติ (P<0.05)

T1 = สูตรควบคุม

T2 = ยากันบิต

T3 = CTC + ยากันบิต

T4 = ฟริกป่น 0.1 %

T5 = ฟริกป่น 0.2%

T6 = ฟริกป่น 0.1%+ยากันบิต

T7 = ฟริกป่น 0.2% + ยากันบิต

T8 = เปลือกมังคุด 0.1%

T9 = เปลือกมังคุด 0.15%

T10 = เปลือกมังคุด 0.1%+ ยากันบิต

T11 = เปลือกมังคุด 0.15%+ ยากันบิต

T12 = ฟริกป่น 0.1%+เปลือกมังคุด 0.1% T13 = ฟริกป่น 0.1%+เปลือกมังคุด 0.15%

T14 = ฟริกป่น 0.2%+เปลือกมังคุด 0.1% T15 = ฟริกป่น 0.2%+เปลือกมังคุด 0.15%

4.2.4 ผลของการเสริมฟริกป่นและเปลือกมังคุดป่นในอาหารต่ออัตราการตาย และต้นทุนค่าอาหารในการผลิตไก่เนื้อ

ผลของการเสริมฟริกป่นในระดับ 0.1 และ 0.2 % และการเสริมเปลือกมังคุดป่นในระดับ 0.1 และ 0.15 % เปรียบเทียบกับกลุ่มอาหารควบคุม กลุ่มเสริมยากันบิตซาลิโนมายซิน 60 ppm และกลุ่มเสริมยาปฏิชีวนะคลอเตทราไซคลินระดับ 0.01 % ร่วมกับยากันบิตซาลิโนมายซิน 60 ppm ในอาหารไก่เนื้อต่ออัตราการตายตลอดช่วงอายุ 0-6 สัปดาห์ พบว่า อัตราการตายของไก่เนื้อมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.00 ถึง 8.33 เปอร์เซ็นต์ กล่าวคือไก่เนื้อกลุ่มเสริมฟริกป่น 0.1% ร่วมกับยากันบิต และกลุ่มเสริมฟริกป่น 0.1% ร่วมกับเปลือกมังคุดป่น 0.15% มีอัตราการตายต่ำที่สุด และกลุ่มเสริมฟริกป่น 0.2% ร่วมกับเปลือกมังคุดป่น 0.15% มีอัตราการตายสูงที่สุด (ตารางที่ 4-11)

การเสริมฟริกป่นในระดับ 0.1 และ 0.2 % และการเสริมเปลือกมังคุดป่นในระดับ 0.1 และ 0.15 % มีผลทำให้ต้นทุนค่าอาหารต่อการเพิ่มน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม ของไก่เนื้อช่วงอายุ 0-3 มีความแตกต่างกันในทางสถิติ (P<0.05) มีค่าเฉลี่ยต้นทุนค่าอาหารเท่ากับ 12.67 ถึง 13.65 บาท/กิโลกรัม กล่าวคือ กลุ่ม

เสริมฟริกป่น 0.2% ร่วมกับยากันบิต มีต้นทุนค่าอาหารต่อการเพิ่มน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัมต่ำที่สุด และกลุ่มเสริมยากันบิต มีต้นทุนค่าอาหารต่อการเพิ่มน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัมสูงที่สุด (ตารางที่ 4-11)

ผลต่อต้นทุนค่าอาหารในการผลิตไก่เนื้อช่วงอายุ 3-6 สัปดาห์ มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P < 0.05$) มีค่าเฉลี่ยต้นทุนค่าอาหารเท่ากับ 17.45 ถึง 18.50 บาท/กิโลกรัม กล่าวคือ กลุ่มเสริมเปลือกมังคุด 0.15% ร่วมกับยากันบิต มีต้นทุนค่าอาหารต่อการเพิ่มน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัมต่ำที่สุด และกลุ่มเสริมฟริกป่น 0.1% ร่วมกับยากันบิต มีต้นทุนค่าอาหารต่อการเพิ่มน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัมสูงที่สุด (ตารางที่ 4-11)

ผลต่อต้นทุนค่าอาหารในการผลิตไก่เนื้อช่วงอายุ 0-6 สัปดาห์ มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P < 0.05$) มีค่าเฉลี่ยต้นทุนค่าอาหารเท่ากับ 15.72 ถึง 16.89 บาท/กิโลกรัม กล่าวคือ กลุ่มเสริมยากันบิต ร่วมกับยาปฏิชีวนะคลอเตตราซัยคลิน มีต้นทุนค่าอาหารต่อการเพิ่มน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัมต่ำที่สุด กลุ่มเสริมฟริกป่น 0.2% ร่วมกับเปลือกมังคุดป่น 0.1% มีต้นทุนค่าอาหารต่อการเพิ่มน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัมสูงที่สุด (ตารางที่ 4-11)

ผลต่อต้นทุนค่าอาหารจริงในการผลิตไก่เนื้อตลอดช่วงอายุ 0-6 สัปดาห์ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P > 0.05$) มีค่าเฉลี่ยต้นทุนค่าอาหารจริงเท่ากับ 16.29 ถึง 18.07 บาท/กิโลกรัม กล่าวคือ กลุ่มเสริมฟริกป่น 0.1% มีแนวโน้มทำให้ต้นทุนค่าอาหารจริงต่ำที่สุด และกลุ่มควบคุมมีแนวโน้มทำให้ต้นทุนค่าอาหารจริงสูงที่สุด (ตารางที่ 4-11)

ผลต่อประสิทธิภาพการผลิตไก่เนื้อโดยรวม (European Efficiency Factor; EEF) ตลอดช่วงอายุ 0-6 สัปดาห์ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P > 0.05$) โดยทุกกลุ่มทดลอง (T2- T15) ยกเว้นกลุ่มอาหารควบคุม (T1) มีค่าสูงกว่าค่ามาตรฐาน (301.38) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 293.26 ถึง 342.95 กล่าวคือ กลุ่มเสริมเปลือกมังคุดป่น 0.15% ร่วมกับยากันบิตมีแนวโน้มทำให้ประสิทธิภาพการผลิตไก่เนื้อโดยรวมดีที่สุด (ตารางที่ 4-11)

ตารางที่ 4-11 การเสริมฟริกป่นและเปลือกมั่งคุดป่นต่อต้นทุนค่าอาหาร (บาท/กก.) ในการ ผลิตไก่เนื้อ

กลุ่มทดลอง	ต้นทุนค่าอาหารต่อการเพิ่มน้ำหนักตัว*			อัตราการตาย	ต้นทุน**	EEF
	(บาท/กก.)			(%)	ค่าอาหารจริง	
	ช่วงอายุ (สัปดาห์)				(บาท/กก.)	
	0-3	3-6	0-6	0-6 สัปดาห์	0-6 สัปดาห์	
T1	13.07 ^{abc}	18.15 ^{ab}	16.62 ^{ab}	6.67	18.07	293.26
T2	13.65 ^a	17.45 ^{ab}	16.23 ^{abc}	1.67	16.52	319.82
T3	12.87 ^{abc}	17.24 ^b	15.72 ^c	3.33	16.32	325.44
T4	12.98 ^{abc}	17.41 ^{ab}	16.00 ^{bc}	1.67	16.29	339.56
T5	13.08 ^{abc}	18.02 ^{ab}	16.37 ^{abc}	5.00	17.27	311.85
T6	12.77 ^{bc}	18.50 ^a	16.61 ^{ab}	0.00	16.61	320.52
T7	12.67 ^c	17.73 ^{ab}	16.11 ^{abc}	1.67	16.38	337.67
T8	12.87 ^{abc}	18.11 ^{ab}	16.47 ^{abc}	6.67	17.69	309.52
T9	13.10 ^{abc}	17.62 ^{ab}	16.16 ^{abc}	3.33	16.72	327.89
T10	12.93 ^{abc}	17.67 ^{ab}	16.11 ^{abc}	5.00	16.98	334.62
T11	12.85 ^{abc}	17.19 ^b	15.87 ^{bc}	3.33	16.45	342.95
T12	13.14 ^{abc}	18.20 ^{ab}	16.52 ^{abc}	1.67	16.81	318.46
T13	12.80 ^{bc}	17.95 ^{ab}	16.31 ^{abc}	0.00	16.31	335.90
T14	13.58 ^{ab}	18.40 ^{ab}	16.89 ^a	1.67	17.18	313.18
T15	13.07 ^{abc}	17.65 ^{ab}	16.13 ^{abc}	8.33	17.68	307.05
CV (%)	3.21	3.56	2.55		2.55	6.99

^{abc} ค่าเฉลี่ยในแต่ละช่วงแต่ละปัจจัยที่กำกับด้วยอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันในทางสถิติ (P<0.05)

T1 = สูตรควบคุม

T2 = ยากันบิต

T3 = CTC + ยากันบิต

T4 = ฟริกป่น 0.1 %

T5 = ฟริกป่น 0.2%

T6 = ฟริกป่น 0.1%+ยากันบิต

T7 = ฟริกป่น 0.2% + ยากันบิต

T8 = เปลือกมั่งคุด 0.1%

T9 = เปลือกมั่งคุด 0.15%

T10 = เปลือกมั่งคุด 0.1%+ ยากันบิต

T11 = เปลือกมั่งคุด 0.15%+ ยากันบิต

T12 = ฟริกป่น 0.1%+เปลือกมั่งคุด 0.1%

T13 = ฟริกป่น 0.1%+เปลือกมั่งคุด 0.15%

T14 = ฟริกป่น 0.2%+เปลือกมั่งคุด 0.1%

T15 = ฟริกป่น 0.2%+เปลือกมั่งคุด 0.15%

EEF = european efficiency factor (ประสิทธิภาพการผลิตไก่เนื้อโดยรวม)

EEF = $\frac{\text{เปอร์เซ็นต์การเลี้ยงรอด} \times \text{น้ำหนักมีชีวิต (kg)}}{\text{อายุ} \times \text{อัตราการแลกเนื้อ}} \times 100$

อายุ X อัตราการแลกเนื้อ

EEF (standard) = $\frac{95 \times 2.369}{42 \times 1.778} \times 100$

= 301.375

* = ต้นทุนค่าอาหารต่อการเพิ่มน้ำหนักตัว (บาท/กก.)

= $\frac{\text{ปริมาณอาหารที่กิน} \times \text{ราคาอาหาร 1 กก.}}{\text{น้ำหนักตัวที่เพิ่ม}}$

** = ต้นทุนค่าอาหารจริง

= $\frac{\text{ต้นทุนค่าอาหารต่อการเพิ่มน้ำหนักตัว}}{\text{เปอร์เซ็นต์การเลี้ยงรอด}} \times 100$

4.2.5 ผลของการเสริมฟริกป่นและเปลือกมังคุดป่นในอาหารต่อการควบคุมโรคบิดในไก่เนื้อ

4.2.5.1 ผลต่อน้ำหนักเบอร์ซา

ผลของการเสริมฟริกป่นในระดับ 0.1 และ 0.2 % และการเสริมเปลือกมังคุดป่นในระดับ 0.1 และ 0.15 % เปรียบเทียบกับกลุ่มอาหารควบคุม กลุ่มเสริมยาต้านบิดซาลิโนมายซิน 60 ppm และกลุ่มเสริมยาปฏิชีวนะคลอเตตราซัยคลินระดับ 0.01 % ร่วมกับยาต้านบิดซาลิโนมายซิน 60 ppm ในอาหารไก่เนื้อต่อน้ำหนักเบอร์ซาของไก่เนื้ออายุ 28 วัน พบว่า มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P<0.05$) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.26 ถึง 0.36 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักตัว กล่าวคือ ไก่เนื้อกลุ่มเสริมยาต้านบิดร่วมกับยาปฏิชีวนะคลอเตตราซัยคลิน มีน้ำหนักเบอร์ซาสูงที่สุด และกลุ่มเสริมฟริกป่น 0.1% ร่วมกับเปลือกมังคุด 0.1% มีน้ำหนักเบอร์ซาน้อยที่สุด (ตารางที่ 4-12)

ผลต่อน้ำหนักเบอร์ซาของไก่เนื้ออายุ 42 วัน พบว่า มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P<0.05$) มีค่าเฉลี่ยน้ำหนักเบอร์ซาเท่ากับ 0.16 ถึง 0.23 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักตัว กล่าวคือ ไก่เนื้อกลุ่มเสริมฟริกป่น 0.1% ร่วมกับยาต้านบิด 0.15% มีน้ำหนักเบอร์ซาสูงที่สุด และกลุ่มเสริมฟริกป่น 0.1% ร่วมกับยาต้านบิด มีน้ำหนักเบอร์ซาน้อยที่สุด (ตารางที่ 4-12)

4.2.5.2 ผลต่อน้ำหนักไขมัน

ผลของการเสริมฟริกป่นในระดับ 0.1 และ 0.2 % และการเสริมเปลือกมังคุดป่นในระดับ 0.1 และ 0.15 % เปรียบเทียบกับกลุ่มอาหารควบคุม กลุ่มเสริมยาต้านบิดซาลิโนมายซิน 60 ppm และกลุ่มเสริมยาปฏิชีวนะคลอเตตราซัยคลินระดับ 0.01 % ร่วมกับยาต้านบิดซาลิโนมายซิน 60 ppm ในอาหารไก่เนื้อต่อน้ำหนักไขมันของไก่เนื้ออายุ 28 วัน พบว่ามีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P<0.05$) มีค่าเฉลี่ยน้ำหนักไขมันเท่ากับ 0.58-0.77 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักตัว กล่าวคือ ไก่เนื้อกลุ่มเสริมฟริกป่น 0.2% ร่วมกับเปลือกมังคุด 0.1% มีน้ำหนักไขมันสูงที่สุด และกลุ่มควบคุม กลุ่มเสริมยาต้านบิดร่วมกับยาปฏิชีวนะคลอเตตราซัยคลิน และกลุ่มเสริมฟริกป่น 0.1% ร่วมกับยาต้านบิด มีน้ำหนักไขมันต่ำที่สุด (ตารางที่ 4-12)

ผลต่อน้ำหนักไขมันของไก่เนื้ออายุ 42 วัน พบว่า มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P<0.05$) คือ มีค่าเฉลี่ยน้ำหนักไขมันเท่ากับ 0.41-0.63 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักตัว กล่าวคือ ไก่เนื้อกลุ่มควบคุมมีน้ำหนักไขมันสูงที่สุด และกลุ่มเสริมเปลือกมังคุดป่น 0.1% ร่วมกับยาต้านบิด มีน้ำหนักไขมันต่ำที่สุด (ตารางที่ 4-12)

ตารางที่ 4-12 การเสริมพริกป่นและเปลือกมังคุดป้อนน้ำหนักเบอร์ชา และไหม้สของไก่เนื้อที่อายุ 28 และ 42 วัน

กลุ่มทดลอง	โกอายุ 28 วัน		โกอายุ 42 วัน	
	น้ำหนักเบอร์ชา (%ของน้ำหนักตัว)	น้ำหนักไหม้ส (%ของน้ำหนักตัว)	น้ำหนักเบอร์ชา (%ของน้ำหนักตัว)	น้ำหนักไหม้ส (%ของน้ำหนักตัว)
T1	0.32 ^{abcd}	0.58 ^d	0.20 ^{bc}	0.63 ^a
T2	0.31 ^{abcde}	0.69 ^{abc}	0.18 ^{cdef}	0.52 ^{def}
T3	0.36 ^a	0.58 ^d	0.19 ^{bcd}	0.54 ^{de}
T4	0.28 ^{cdef}	0.72 ^{ab}	0.20 ^{bc}	0.50 ^{ef}
T5	0.33 ^{abc}	0.76 ^{ab}	0.16 ^{ef}	0.54 ^{cde}
T6	0.28 ^{def}	0.58 ^d	0.16 ^f	0.48 ^f
T7	0.30 ^{cdef}	0.60 ^d	0.20 ^{bc}	0.55 ^{cde}
T8	0.34 ^{ab}	0.61 ^{cd}	0.19 ^{cde}	0.59 ^{abc}
T9	0.30 ^{bcd}	0.72 ^{ab}	0.20 ^{bc}	0.60 ^{ab}
T10	0.27 ^{ef}	0.76 ^{ab}	0.22 ^{ab}	0.41 ^g
T11	0.30 ^{bcd}	0.63 ^{cd}	0.20 ^{bc}	0.53 ^{def}
T12	0.26 ^f	0.73 ^{ab}	0.18 ^{cdef}	0.57 ^{bcd}
T13	0.29 ^{cdef}	0.68 ^{bc}	0.23 ^a	0.57 ^{bcd}
T14	0.27 ^{ef}	0.77 ^a	0.17 ^{def}	0.55 ^{cde}
T15	0.33 ^{abc}	0.74 ^{ab}	0.20 ^{bc}	0.58 ^{abcd}
CV (%)	7.77	6.86	7.37	5.19

^{abcde} ค่าเฉลี่ยในแต่ละปฏิกิริยาที่กำกับด้วยอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P < 0.05$)

T1 = สูตรควบคุม T2 = ยากันบิต T3 = CTC + ยากันบิต
T4 = พริกป่น 0.1 % T5 = พริกป่น 0.2% T6 = พริกป่น 0.1%+ยากันบิต
T7 = พริกป่น 0.2% + ยากันบิต T8 = เปลือกมังคุด 0.1% T9 = เปลือกมังคุด 0.15%
T10 = เปลือกมังคุด 0.1%+ ยากันบิต T11 = เปลือกมังคุด 0.15%+ ยากันบิต
T12 = พริกป่น 0.1%+เปลือกมังคุด 0.1% T13 = พริกป่น 0.1%+เปลือกมังคุด 0.15%
T14 = พริกป่น 0.2%+เปลือกมังคุด 0.1% T15 = พริกป่น 0.2%+เปลือกมังคุด 0.15%

4.2.5.3 ผลต่อคะแนนรอยโรคที่เบอร์ชา

ผลของการเสริมพริกป่นในระดับ 0.1 และ 0.2 % และการเสริมเปลือกมังคุดป้อนในระดับ 0.1 และ 0.15 % เปรียบเทียบกับกลุ่มอาหารควบคุม กลุ่มเสริมยากันบิตซาลิโนมายซิน 60 ppm และกลุ่มเสริมยาระดับ 0.01 % ร่วมกับยากันบิตซาลิโนมายซิน 60 ppm ในอาหารไก่เนื้อต่อรอยโรคที่เบอร์ชาของไก่เนื้ออายุ 28 วัน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) มีค่าคะแนนรอยโรคเฉลี่ยเท่ากับ 0.00-0.83 กล่าวคือ ไก่เนื้อกลุ่มเสริมยากันบิตร่วมกับยาปฏิชีวนะคลอเตตราซัยคลิน มีค่าคะแนนรอยโรคต่ำที่สุด และกลุ่มควบคุมมีค่าคะแนนรอยโรคสูงที่สุด (ตารางที่ 4-13)

ผลต่อคะแนนรอยโรคที่เบอร์ชาของไก่เนื้ออายุ 42 วัน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P > 0.05$) มีค่าคะแนนรอยโรคเฉลี่ยเท่ากับ 1.00-1.50 กล่าวคือ ไก่เนื้อกลุ่มเสริมยากันบิตร่วมกับยาปฏิชีวนะคลอเตตราซัยคลิน มีค่าคะแนนรอยโรคต่ำที่สุด (ตารางที่ 4-13)

4.2.5.4 ผลต่อคะแนนรอยโรคที่ไหม้ส

ผลของการเสริมฟริกป่นในระดับ 0.1 และ 0.2 % และการเสริมเปลือกมังคุดป่นในระดับ 0.1 และ 0.15 % เปรียบเทียบกับกลุ่มอาหารควบคุม กลุ่มเสริมยากันบิตซาลิโนมายซิน 60 ppm และกลุ่มเสริมยาปฏิชีวนะคลอเตตราซัยคลินระดับ 0.01 % ร่วมกับยากันบิตซาลิโนมายซิน 60 ppm ในอาหารไก่เนื้อต่อรอยโรคที่ไหม้สของไก่เนื้ออายุ 28 วัน พบว่า ไม่มีแตกต่างกันในทางสถิติ ($P>0.05$) มีค่าคะแนนรอยโรคเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.00-0.83 กล่าวคือ ไก่เนื้อกลุ่มเสริมยากันบิตซาลิโนมายซินร่วมกับยาปฏิชีวนะคลอเตตราซัยคลิน มีค่าคะแนนรอยโรคต่ำที่สุด และกลุ่มควบคุมมีค่าคะแนนรอยโรคสูงที่สุด (ตารางที่ 4-13)

ผลต่อคะแนนรอยโรคที่ไหม้สของไก่เนื้ออายุ 42 วัน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P>0.05$) คือ มีค่าคะแนนรอยโรคเฉลี่ยเท่ากับ 1.17-1.83 กล่าวคือ ไก่เนื้อกลุ่มเสริมเปลือกมังคุด 0.1% ร่วมกับยากันบิต กลุ่มเสริมฟริกป่น 0.1% ร่วมกับเปลือกมังคุด 0.1% และกลุ่มเสริมฟริกป่น 0.1% ร่วมกับเปลือกมังคุด 0.15% มีค่าคะแนนรอยโรคต่ำที่สุด และกลุ่มควบคุมมีค่าคะแนนรอยโรคสูงที่สุด (ตารางที่ 4-13)

4.2.5.5 ผลต่อคะแนนรอยโรคที่หลอดลม

ผลของการเสริมฟริกป่นในระดับ 0.1 และ 0.2 % และการเสริมเปลือกมังคุดป่นในระดับ 0.1 และ 0.15 % เปรียบเทียบกับกลุ่มอาหารควบคุม กลุ่มเสริมยากันบิตซาลิโนมายซิน 60 ppm และกลุ่มเสริมยาปฏิชีวนะคลอเตตราซัยคลินระดับ 0.01 % ร่วมกับยากันบิตซาลิโนมายซิน 60 ppm ในอาหารไก่เนื้อต่อรอยโรคที่หลอดลมของไก่เนื้ออายุ 28 วัน พบว่า มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P<0.05$) มีคะแนนรอยโรคที่หลอดลมเฉลี่ยเท่ากับ 0.00-0.83 กล่าวคือ ไก่เนื้อกลุ่มเสริมยากันบิตซาลิโนมายซินร่วมกับยาปฏิชีวนะคลอเตตราซัยคลิน มีค่าคะแนนรอยโรคต่ำที่สุด และกลุ่มควบคุมมีค่าคะแนนรอยโรคสูงที่สุด (ตารางที่ 4-13)

ผลต่อคะแนนรอยโรคที่หลอดลมของไก่เนื้ออายุ 42 วัน พบว่า มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($P<0.05$) คือ มีค่าคะแนนรอยโรคที่หลอดลมเฉลี่ยเท่ากับ 0.17-1.00 ไก่เนื้อกลุ่มเสริมยากันบิต ร่วมกับยาปฏิชีวนะคลอเตตราซัยคลิน มีค่าคะแนนรอยโรคต่ำที่สุด กลุ่มควบคุม และกลุ่มเสริมยากันบิตมีค่าคะแนนรอยโรคสูงที่สุด (ตารางที่ 4-13)

